

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

tægt, som lægges til grund for skatteansættelsen, hvor hustruen har selverhverv, et fradrag på højst 2 000 kr. Da det blev indført, var det angivet at ligge i underkanten af, hvad en huslig medhjælp kostede. Dette fradrag gælder for alle indtægtsklasser, og det var motiveret med øgede husholdningsudgifter i forbindelse med, at den progressive beskatning hemmede de gifte kvinders vilje til at tage erhvervsarbejde. Heroverfor vil ministeren antagelig sige: ja, men dengang var det progressiv beskatning, det drejede sig om; nu er der tale om proportional beskatning. Hertil vil jeg sige, at det er nu så som så med proportionaliteten. I hvert fald går den kun op til en vis grænse for den samlede indtægt for ægteparret, en grænse, som vil blive overskredet af mange ægtepar, hvor begge ægtefæller har regelmæssig heldagsbeskæftigelse. Dernæst lader denne ophævelse af hustrufradraget aldeles ude af betragtning, at de ægtefæller, som har normal helårsbeskæftigelse, afgjort ikke kan gøre det produktive arbejde i hjemmet som den husmor, der er hjemme hele dagen.

I bilag til forslaget om kommunal indkomstskat (tillæg A. 1953—54, sp. 3142—3143) er det udtalt, at medens et ægtepar uden børn får skattenedsættelse for skattepligtige indkomster på indtil ca. 20 000 kr., får ægtepar, hvor hustruen har selverhverv, og hvor ægtefællernes skattepligtige indkomst efter forslaget beløber sig til mellem 10 000 og ca. 20 000 kr., skatteforhøjelser, der udgør fra ca. 4 til 25 pct., forudsat at hustruindtægten er mindst 4 000 kr.; men helt galt bliver det for de indtægtsklasser, hvor progressionen kraftigt gør sig gældende, og her må man huske på, at forslaget iøvrigt betyder en forholdsmæssig stor skatteforhøjelse for de progressivt beskattede. To personer, der hver tjener 25 000 kr., vil, når de gifter sig, komme til at betale over 4 000 kr. mere alene i statsskat, og så vil man oven i købet tage den lettelse fra dem, som de hidtil har haft i fradraget, og som jeg iøvrigt mener er for lille. Ministeren har ikke værdiget dem nogen omtale, der kommer ind under progressionen. Selvom det kun er en lille gruppe, har de krav på at behandles rimeligt.

Den gruppe selverhvervende hustruer,

man herved rammer, må antages navnlig at være dem, der har en praktisk eller teoretisk uddannelse og erhvervstræning. Man forstærker opfordringen til dem til ikke at bruge deres uddannelse. Det er ikke samfundsmæssig god økonomi efter min opfattelse, og det virker tilbage på lysten hos forældrene til at koste på pigernes uddannelse og på ønsket hos unge kvinder om at få uddannelse. Endelig kan det også virke i en anden retning, nemlig som en opfordring til at undlade at gifte sig eller til at lade sig skille. Begge virkninger er samfundsmæssigt og menneskeligt uheldige.

For at bøde herpå foreslås øgede børnetilskud, hvor hustruen er selverhvervende. Det er efter min opfattelse en sammenrodning af synspunkter. Børnetilskud bør gives til børn uden hensyn til, om moderen er selverhvervende eller ej. Forslagene om at give større lempelser i form af børnetilskud til de udearbejdende mødre end til andre gifte kvinder virker som en opfordring til mødrene til at tage arbejde og som en bremse på de barnløse hustruers udearbejde. Det kan ikke fra noget samfundssynspunkt være et gode at søge at holde de barnløse hustruer fra at udnytte deres arbejdskraft udenfor hjemmet.

Jeg er klar over, at hustrufradraget ikke er den ideelle løsning. Der kan rejses forskellige indvendinger mod det. Jeg skal nævne den indvending, som jeg finder er den vigtigste, nemlig hensynet til de medhjælpende hustruer, detailhandlerkoner, husmandskoner og andre, som tager del i ægtefællernes fælles bedrift. Logisk burde de også få fradrag, men vanskeligheden er her at kunne fastsætte og kontrollere, i hvilken udstrækning de arbejder i bedriften. Dette spørgsmål har skatteeksperterne ladet ligge. Det var nemmere, som det også har fundet udtryk i finansministerens forslag, at afskaffe fradraget. Helt kan de medhjælpende hustruer naturligvis ikke sidestilles med de andre selverhvervende hustruer, der for en stor dels vedkommende er lønmodtagere og derfor er langt mindre frit stillet. I Sverige har man dog søgt en løsning ved i de nye skattelove at indføre et mindre hustrufradrag for medhjælpende hustruer i landbruget og andetsteds ved beregningen af statsskatten.

Min konklusion er, at så længe man ikke